

РЕЦЕНЗИЯ

от

**Проф. д-р Славчо Томов Томов, д.м.н.
Ректор на Медицински Университет-Плевен**

Относно дисертационен труд на тема: “Цитокинов профил при жени с обезитас в I^{–ви} стадий на ендометриален карцином оперирани чрез роботизирана и конвенционална хирургична интервенция”, разработен от д-р Тодор Иванов Димитров за присъждане на образователна и научна степен “Доктор” по научна специалност „Акушерство и гинекология”.

Кариерен профил на кандидата:

Д-р Тодор Димитров е роден през 1971г. Завърши с отличен успех средното си образование. През 1997г. се дипломира като лекар в Медицински Университет – София. През 2005г. придобива специалност по „Акушерство и гинекология”, а от 2009 г. до момента – в Клиника по Онкогинекология при УМБАЛ „Георги Странски” – гр. Плевен. От март 2015г. е зачислен като докторант на свободна подготовка към МУ-Плевен. Интересите на д-р Димитров са основно в областта на оперативната гинекология и онкогинекология, минимално-инвазивната гинекологична хирургия, съвременните методи за диагноза и лечение на гинекологичните заболявания. Има редица специализации и курсове (Колпоскопия, Диагностична лапароскопия в гинекологията, Оперативна лапароскопия, Хистероскопия), които помагат за неговото изграждане като много добър специалист. В предвид на клиничния опит на д-р Димитров, изгответият дисертационен труд е едно логично допълване и на научното му израстване.

Структура, актуалност и значимост на дисертацията:

Дисертационният труд е представен на 137 страници и е структуриран съгласно изискванията на класическия начин, както следва: въведение, литературен обзор, цел, задачи, материал и методи, резултати от собствените проучвания и дискусия, заключение, изводи, приноси и използвана литература (библиография). Пропорцията между отделните раздели е спазена. Същият е онагледен с 5 таблици и 25 фигури.

С настоящата рецензия изразявам положителната си оценка за разработения от д-р Тодор Иванов Димитров дисертационен труд. Основание за моята оценка са следните доводи:

- **Обект на дисертационния труд** на д-р Т. Димитров е изключително актуален проблем, свързан с проследяване на имунологичните промените, като цитокинов профил, при лечение на жени с наднормено тегло в първи стадий на ендометриален карцином, оперирани чрез роботизирана и отворена хирургия. Детайлните познания върху мястото и значението на цитокините при хирургичното лечение на рака на ендометриума са важно условие за успешното прилагане на подходящи хирургични методи, касаещи ранните и късни усложнения, и възможността за терапевтично повлияване на неопластичния процес, следоперативното възстановяване и прогноза.
- Представеният от дисертанта **литературен обзор** демонстрира много добро познаване на съществуващата информация по дискутираната тематика не само в международен, но и в национален план. Данните в него са изчерпателни и са обсъдени значението на нивата на по-късно изследваните цитокини, при жени с ендометриален карцином, връзката им със симптомите и протичането на заболяването, рисковите фактори в канцерогенезата с акцент - затлъстяването. При описание на методите на хирургично лечение се дефинира необходимостта от комплексна имунологична оценка, особено при пациентките със затлъстяване. Всичко това определя ясно формулираната цел на проучването, насочена към недостатъчно изследвани към момента в България, имащи съществено значения за практиката. Целта е подкрепена с конкретните задачи необходими за реализирането и.
- **Проучваният материал** включва 97 жени с I^{-VI} стадий на ендометриален карцином на възраст от 39 до 81 години. От тях 62 са оперирани чрез роботизирана хирургия, а 35 чрез конвенционална хирургия. Разпределението на изследваните жени е направено по индекса на телесна маса. Критерият за избор на хирургичен метод е съобразен с индивидуалните клинични характеристики на пациентите. За реализирането на поставената цел и задачи са избрани и съпоставени две оперативни техники: конвенционална отворена хирургия и миниинвазивна роботизирана хирургия, използваща системата "Da Vinci S", с която онкогинекологичната клиника към УМБАЛ „Георги Странски", гр. Плевен работи от 2008г. Всички оперативни

интервенции са извършени в горепосочената клиника, в периода от 2013г. до 2015г.

- **Резултатите в дисертацията** са анализирани подробно от получените данни за изследваното серумно ниво на цитокините, определено с ELISA тестове на Diaclone. За статистическа обработка на данните са използвани STATGRAPHICS и Exelea, а за проверка на хипотези, стадиране и проспективно проследяване-параметрични и непараметрични методи.
- Чрез създадената анкетна карта е получена изчерпателна предоперативна информация, определяща избора на оперативна интервенция, анестезиологичния и хирургичния риск, възможните усложнения и тяхното предотвратяване.
- От направеното проучване е установено е, че следоперативните усложнения са по-изразени при тези с $BMI > 40$, като този показател се явява „ограничаващ фактор” за конвенционална оперативна интервенция и се дава предпочтение на микроинвазивната/роботизирана хирургична интервенция. Изследвани са серумните нива на цитокините IL-6, IL-8, IL-10, TNF- α в предоперативен, ранния (3-ти час) и следоперативен (3-ти ден). Направено е сравнително проучване на цитокиновия профил при жените, оперирани чрез роботизирана и отворена оперативна техника. Направено е съпоставка на цитокините с вида на оперативната интервенция и степента на наднорменото тегло. Доказано е предимството на минимално-инвазивната хирургия пред отворената такава при жените с наднормено тегло чрез серумното ниво на изследваните цитокини и намаления остро-фазов отговор.
- Проспективният характер на разработката засилва значимостта на дисертационния труд на д-р Димитров, както и достоверността на направените изводи и приноси от него:
  - За първи път у нас е направено изследване серумните нива на интерлевкини IL-6, IL-8, IL-10, TNF- α при жени с обезитас в I^{ви} стадий на едометриален карцином и е извършена съпоставка на нивата им след оперативна интервенция с роботизирана техника и отворена хирургия;
  - Като методичен принос с конкретно практическо значение е изследването на цитокиновия профил при ендометриален карцином за прогностична оценка на оперативната намеса.

В настоящата рецензия не посочвам въпроси, тъй като възникналите такива, по време на прочита, бяха своевременно дискутиирани с д-р Димитров.

Бих искал да отбележа, че направеното проучване е отразено в три научни публикации, една от които в международно списание с импакт фактор, а резултатите от разработваната тематика, в изследвания период от три години, са представяни на няколко национални и международни конгреси.

Изготвеният автореферат отразява напълно дисертационния труд в синтезиран вид.

В заключение считам, че представеният научен труд на д-р Тодор Иванов Димитров, “Цитокинов профил при жени с обезитас в I-ви стадий на ендометриален карцином оперирани чрез роботизирана и конвенционална хирургична интервенция”, е ценен принос в областта на онкогинекологията и отговаря на техническите и научни критерии за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”.

12.03.2016 год.

Проф. д-р Славчо Томов, д.м.н.